

Knjiga tjedna: "Zov kukavice"

Nakon što je engleska verzija ovog vrlo popularnog, briljantnog debitanskog kriminalističkog romana Roberta Galbraitha (pseudonim J.K. Rowling) izašla na engleskom jeziku u travnju ove godine (dobila je odlične komentare i preporuke te visoke ocjene na Goodreads, s prosjekom 4.01.), "Zov kukavice" zasjao je na policama hrvatskih knjižara

Ovo je novi krimić kakav samo možete poželjeti, uz sam bok Ruth Rendell i P.D.Jamesa – izvanredan kriminalistički roman čija se radnja odvija u mračnim ulicama Londona. Ako mislite da poznajete detektive iz mračnih krimi romana, onda još niste upoznali Strikea i njegovu asistenticu Robin! Upoznajte nezaboravan detektivski tim!

Kad se manekenka problematična ponašanja baci sa svojega snijegom prekrivena balkona u londonskom Mayfairu, svi će pretpostaviti da je riječ o samoubojstvu. Međutim, njezin brat ne dijeli opće mišljenje i unajmljuje privatnog istražitelja Cormorana Strikea da se pozabavi slučajem. Strike je ratni veteran – ranjen kako fizički tako i psihički – i život mu je u rasulu. Raspada mu se ljubavna veza, posao mu baš i ne ide i slučaj istrage smrti poznate manekenke učinit će mu se poput pojasa za spašavanje. No dobar honorar neće biti lako zaraditi: što dublje bude ulazio u neobičan svijet mlade manekenke, stvari će postajati sve mračnije i Strike će se približiti otkriću šokantne tajne i ući u samo srce opasnosti...

Napet, otmjen krimić smješten u ozračje Londona – od mirnih ulica Mayfaira do pubova u pokrajnjim uličicama East Enda i vreve Sohoa – "Zov kukavice" izvanredna je knjiga. Predstavljajući lik Cormorana Strikea, ovo je hvaljeni prvi krimić J.K. Rowling, napisan pod pseudonimom Robert Galbraith.

Svakako, "Zov kukavice" predstavlja novu poslasticu za sve fanove J.K.Rowling, a i one ostale koji i nisu bili oduševljeni malim čarobnjakom. Za Potterove fanove, "Zov kukavice" je još jedna prilika za uživanje u bogatstvu slika koji potpisuje Rowling s osjećajem radosti koja se vidi kroz svaku riječ koju piše. A za sve ostale, ovo je prilika da pročitaju knjigu od jedne od najuspješnijih autorica naše generacije. Ne da osuđuju, mjere ili prosuđuju već da uživaju i da budu ponosni što čitaju ovaj roman.

Pročitajte ulomak iz romana:

Robert Galbraith: ZOV KUKAVICE

(pseudonim J. K. Rowling)

Iako je Robin Ellacott u svojih dvadeset pet godina života doživjela drame i ispade, nikada se prije nije probudila s tako posve izvjesnom spoznajom da će dan koji je pred njom pamtiti dok god je živa.

Nedugo nakon ponoći, njezin dugogodišnji dečko Matthew zaprosio ju je ispred kipa Erosa nasred Piccadilly Circusa. U nepromišljenom olakšanju nakon njezina pristanka, priznao je da je prošnju planirao u tajlandskom restoranu u kojem su netom večerali, ali da nije računao na nijemi par pokraj njih, koji je prisluškivao cijeli njihov razgovor. Zato joj je unatoč Robininu protivljenju, jer oboje moraju rano ustati, predložio šetnju sve mračnijim ulicama i napokon je dobio nadahnuće pa je odveo, zbunjenu, do stupa kipa. Ondje ju je, bacivši diskreciju u hladan vjetar (što je Matthewu bilo posve nesvojstveno), zaprosio kleknuvši na koljeno ispred trojice propaliteta koji su se šćućurili na stubama nad bočicom nečega nalik metadonima.

Po Robininu mišljenju, bila je to najsavršenija prosidba ikad u povijesti braka. U džepu je imao i prsten, koji je sad bio na njezinu prstu: safir s dva dijamanta, savršeno joj je pristajao i cijelim putem do grada netremice ga je promatrala na svojoj ruci položenoj u krilo. Ona i Matthew sad su imali svoju zanimljivu priču, smiješnu obiteljsku priču, onakvu kakvu pričaš djeci, u kojoj se njegov plan (svidjelo joj se što je sve bio isplanirao) izjalovio i pretvorio u nešto spontano. Svidjele su joj se i one skitnice, i mjesec, i Matthew, uspaničaren i zajapuren, na koljenu; svidio joj se Eros, i prljavi stari Piccadilly, i crni taksi kojim su se vratili kući u Clapham. Zapravo, bila je i nadomak ljubavi prema cijelom Londonu, koji tijekom onih mjesec dana koliko je u njemu živjela dotad još nije bila zavoljela. Blještavilo njezina prstena ozarilo je čak i blijede, svadljive putnike natiskane u kolima podzemne željeznice oko nje, a kad je izišla na hladno ožujsko dnevno svjetlo postaje Tottenham Court Road, pomilovala je palcem platinasti obruč na svom prstu i osjetila eksploziju sreće pri pomisli da bi u stanci za ručak mogla kupiti nekoliko časopisa za vjenčanja.

Muški pogledi zadržavali su se na njoj dok se probijala kroz radove na cesti navrh Oxford Streeta, pogledavajući komadić papira u svojoj desnoj ruci. Robin je po svim mjerilima bila zgodna djevojka: visoka i izazovno građena, duge crvenkaste kose koja se bibala u ritmu njezinih žustrih koraka, blijedih obraza sad rumenih od hladnoga zraka. Danas je bio prvi dan njezina sedmodnevnog angažmana kao tajnice. Honorarno je radila otkad je došla živjeti s Matthewom u Londonu, iako neće još dugo; već ima dogovorene, kako ona to naziva, „prave“ razgovore za posao.

Najzahtjevnije u tim nenadahnjujućim, povremenim poslovima često je bilo pronaći urede. Nakon njezina rodnoga gradića u Yorkshireu, London se činio ogromnim, zamršenim i neprobojnim. Matthew joj je rekao da ne hoda naokolo nosa zabijena u

plan grada kao kakva turistica, jer bi je to učinilo podložnom napadima. Stoga se najčešće oslanjala na karte koje bi joj netko u agenciji za pronalaženje privremenih poslova trajavo nacrtao rukom. Nije bila uvjerena da s tim kartama izgleda imalo više kao rođena Londončanka.

Metalne zapreke i plavi plastični poliuretanski zidovi oko područja gdje su se odvijali radovi na cesti uvelike su joj otežali snalaženje jer su skrivali pola smjerokaza nacrtanih na papiru u njezinoj ruci. Prešla je preko razrovane ceste ispred bloka visokih uredskih zgrada, na njezinoj karti označenog kao „Centre Point“, koji je sa svojom gustom mrežom jednakih četvrtastih prozora nalikovao divovskom betonskom vafli, i zaputila se ugrubo u smjeru Ulice Denmark.

Pronašla ju je gotovo slučajno, hodajući niz usku uličicu nazvanu Denmark Place do kratke ulice pune živopisnih izloga: izloga prepunih gitara, klavijatura i svakojakih glazbenih tričarija. Crvene i bijele barikade okruživale su još jednu otvorenu rupu na cesti, a radnici u fluorescentnim jaknama pozdravili su je ranojutarnjim zadivljenim zvižducima, za koje je Robin hinila da ih ne čuje.

Pogledala je na svoj ručni sat. Dopustivši si kao i inače dodatno vrijeme u slučaju da se izgubi, uranila je četvrt sata. Bezlična, crno obojena ulazna vrata zgrade u kojoj je bio ured koji je tražila nalazila su se lijevo od 12 Bar Caféa. Ime stanara tog ureda bilo je napisano na otrcanom komadiću papira s crtama, selotejpom zalijepljenom pokraj zvonca za drugi kat. U neki običan dan, bez posve novog prstena koji joj svjetluca na prstu, to bi joj se možda učinilo odbojnim. Danas su, međutim, taj prljavi papir i oljuštena boja na vratima, baš kao i one sinoćnje skitnice, bili tek živopisne pojedinosti na kulisi njezine velike ljubavne priče. Ponovno je pogledala na sat (safir je zablistao, a njezino srce poskočilo; svjetlucanje tog kamena gledat će do kraja života) i u naletu euforije odlučila pojaviti se u uredu ranije, predstavljajući se zainteresiranom za posao koji joj nije ni najmanje značio.

Upravo kad je posegnula prema zvonu, crna su se vrata naglo otvorila i jedna je žena izjurila na ulicu. Neobičnu nepomičnu sekundu, njih dvije gledale su se ravno u oči, obje se spremajući na predstojeći sudar. Robinina osjetila bila su posebno izoštrena tog čarobnog jutra; onaj djelić sekunde koliko se njezin pogled zadržao na tom bijelom licu ostavio je na Robin takav dojam da je nekoliko trenutaka kasnije, kad su se uspjele zaobići za dlaku izbjegavši sraz, nakon što je tamnokosa žena odjurila ulicom, iza ugla i izvan vidokruga, pomislila kako bi je mogla savršeno nacrtati po sjećanju. U sjećanje joj se nije urezala samo izvanredna ljepota ženina lica, nego i njegov izraz: izbezumljen od bijesa, ali neobično ushićen.

Robin je uhvatila vrata prije nego što su se zatvorila. Staromodne metalne stube spiralno su se uspinjale oko jednako starog dizala nalik krletki za ptice. Pazeći da svojim visokim potpeticama ne zapne za metalne stube, popela se do odmorišta na prvom katu prošavši pokraj jednih vrata na kojima je bio plastificiran, uokviren plakat s natpisom Grafički studio Crowdy i nastavila se uspinjati. Tek kad je stigla do

staklenih vrata na drugom katu, Robin je prvi put shvatila kakvom je uredu poslana kao ispomoć. Nitko u agenciji nije joj rekao. Ime na onome papiriću pokraj zvona uz ulazna vrata bilo je ugravirano i na staklo na tim vratima: C. B. Strike, i ispod njega riječi Privatni istražitelj.

Robin je stajala posve nepomično, lagano otvorenih usta, i načas osjetila čuđenje koje ne bi mogao shvatiti nitko tko je poznaje. Nijednoj živoj duši (čak ni Matthewu) nikad nije povjerila svoju vječnu, tajnu, djetinju ambiciju. I da se to dogodi baš danas od svih dana! Imala je osjećaj da joj Bog namiguje (čak i to je nekako povezala s magijom toga dana, s Matthewom i prstenom, iako, kad malo bolje razmisli, to dvoje ni na koji način nije bilo povezano).

Uživajući u tom trenutku, polako je prišla vratima s ugraviranim natpisom. Ispružila je lijevu ruku prema kvaki (safir je sad, na slabom svjetlu stubišta, bio taman), ali prije nego što ju je dodirnula, staklena vrata naglo su se otvorila.

Ovaj put nije mogla izbjeći sudar. Sto slijepih kilograma raskuštrana muškarca poput malja se zabilo u nju. Robin je izgubila ravnotežu i mlatarajući rukama, vitlajući torbicom, poletjela natraške, prema ponoru onkraj ubojita stubišta.

2.

Strike se nije ni lecnuo od sudara. Začuo je kreštav vrisak i reagirao nagonski: naglo ispruživši ruku, ščepao je šaku odjeće i mesa. Novi bolan vrisak odjeknuo je o kamene zidove, a onda je Strike, naglo je povukavši, uspio dovući djevojku natrag na čvrsto tlo. Njezini vriskovi još su odjekivali hodnikom i shvatio je da je i sam zaurlao:

– Isuse Kriste!

Djevojka se previla od boli uz vrata ureda i cvilila. Sudeći po tome kako se nakrivila pogrblivši se, jedne ruke duboko ispod suvratka kaputa, Strike je zaključio da ju je spasio ščepavši znatan dio njezine lijeve dojke. Gusti, valoviti zastor kose skrivao je većinu djevojčina zajapurena lica, ali je Strike vidio kako joj se iz kosom nezastarta oka slijevaju suze boli.

– Jebote... oprost! – Glas mu je odjekivao stubištem. – Nisam te vidio... nisam očekivao da će itko biti pred vratima...

Ispod njihovih stopala, neobičan grafički dizajner samotnjak, koji je nastavao ured na donjem katu, povikao je: – Što se to gore događa?" – a sekundu nakon toga, prigušena pritužba s kata iznad dala im je do znanja da se poslovođa kafića u prizemlju, koji je spavao u tavanskom stanu iznad Strikeova ureda, također uznemirio – možda probudio – od buke.

- Uđi...

Strike je jagodicama prstiju gurnuo vrata kako je slučajno ne bi dodirnuo onako šćućurenu uz njih i uveo je u ured.

- Je li sve u redu?! - zlovoljno je povikao grafički dizajner.

Strike je zalupio vratima ureda iza svojih leđa.

- Dobro sam - lagala je Robin drhtavim glasom, i nadalje pogrbljena držeći dlan na prsima, okrenuta mu leđima. Nakon sekundu-dvije, uspravila se i okrenula, grimizna lica i još uvijek vlažnih očiju.

Njezin slučajni napadač bio je ogroman. Njegova visina, njegova općenita dlakavost u kombinaciji s blagom trbušatošću podsjetila ju je na grizlija. Jedno mu je oko bilo natečeno i modro, s posjeklinom tik ispod obrve. Na izbočenim, bijelo obrubljenim ogrebotinama od noktiju na njegovu lijevom obrazu i desnoj strani debela vrata, otkrivenog zgužvanim raskopčanim ovratnikom košulje, zgrušavala se krv.

- Jeste li vi gos... gospodin Strike?

- Jesam.

- Ja sam ho... honorarka.

- Što?

- Honorarka. Iz Privremenih rješenja?

Ime agencije nije izbrisalo izraz nevjerice na njegovu isprebijanu licu. Netremice su se promatrali, uzrujano i neprijateljski.

Jednako kao Robin, i Cormoran Strike znao je da će posljednjih dvanaest sati zauvijek pamtiti kao noć epohalnih promjena u svojem životu. Sad se činilo da su tri sestre Suđenice poslale izaslanicu u otmjenom bež trenčkotu kako bi ga podbadale činjenicom da njegov život polako ključa prema katastrofi. Nije trebalo biti honorarke. Otkazom Robininoj prethodnici namjeravao je prekinuti ugovor.

- Na koliko su te poslali?

- Za početak na tjedan dana - odgovorila je Robin, koja nikad nije bila dočekana s tolikim manjkom oduševljenja.

Strike je brzo izračunao u glavi. Tjedan po napuhanim agencijskim cijenama gurnut će njegov minus na računu još dublje u nenadoknadive dubine. Dapače, to bi mogla biti zadnja kap koja će prekriti čašu, a koju je njegov glavni kreditor po svemu sudeći samo čekao.

- Ispričaj me na trenutak.

Izišao je iz prostorije kroz staklena vrata i odmah skrenuo desno, u mali, hladan i vlažan zahod. Povukao je zasun na vratima i zagledao se u napuklo, prljavo zrcalo iznad umivaonika.

Odras koji mu je uzvraćao pogled iz zrcala nije bio zgodan. Strike je imao visoko, izbočeno čelo, širok nos i guste obrve mladoga Beethovena koji se posvetio boksu, a taj je dojam dodatno pojačavala modrica na natečenom oku. Njegova gusta kovrčava kosa, elastična kao sag, pobrinula se da među njegovim brojnim nadimcima u mladosti bude i „Picoglavac“. Izgledao je starije od svojih trideset pet godina.

Nabivši čep u rupu odvoda, napunio je napukli, prljavi umivaonik hladnom vodom, duboko udahnuo i zario bolnu glavu u njega. Istisnuta voda razlila mu se po cipelama, ali on se nije obazirao na to, uživajući u deset sekundi ledene, slijepe nepomičnosti.

Glavom su mu lepršale razne slike iz prethodne noći: pražnjenje triju ladica s njegovim stvarima u okruglu putnu vreću dok Charlotte urla na njega, pepeljara koja ga je pogodila u čeonu kost kad se osvrnuo kako bi je pogledao s vrata, pješčenje mračnim gradom do ureda gdje je sat ili dva odspavao na uredskoj stolici. I zatim završna, gadna scena, nakon što ga je Charlotte u ranim jutarnjim satima pronašla kako bi poput pikadora zabila i onih nekoliko preostalih strelica koje je propustila zabiti prije nego što je on otišao iz njezina stana, njegova odlučnost da je pusti otići kad je, izgrevši ga po licu, odjurila kroz vrata i potom onaj trenutak ludila kad je pojurio za njom – taj je progon okončao čim je započeo, nehotičnom intervencijom ove neoprezne, nepotrebne djevojke, koju je morao spasiti i potom odobrovoljiti.

Izronio je iz hladne vode zadahtavši i progundavši, lica i glave ugodno umrtvljenih i peckavih. Obrisao se poput kartona grubim ručnikom koji je visio na vratima i ponovno zagledao u svoj turoban odraz u zrcalu. Ogrebotine s kojih je sad bila oprana krv izgledale su tek kao tragovi zgužvana jastuka na licu. Charlotte je dosad već vjerojatno stigla do podzemne. Jedna od bezumnih misli koja ga je nagnala za njom bio je strah da će se ona baciti na tračnice. Jednom se, nakon posebno gadne svađe kad su bili u srednjim dvadesetim godinama života, popela na krov i na njemu pijano teturala, zaklinjući se da će skočiti. Možda bi mu trebalo biti drago što ga je Privremeno rješenje primoralo da odustane od potjere. Nakon one scene u jutrošnjim sitnim satima, nema povratka. Ovaj put mora biti gotovo jednom zauvijek.

Odmičući namočeni ovratnik od vrata, Strike je potegnuo hrđavi zasun i krenuo iz zahoda natrag kroz staklena vrata.

S ulice ispred zgrade začula se pneumatska bušilica. Robin je stajala ispred radnoga stola leđima okrenuta vratima. Kad je on ušao u prostoriju, naglo je izvukla ruku koju je dotad držala u prednjici ogrtača i on je znao da je ponovno masirala dojku.

– Je li... jesi li dobro? – upitao je Strike, pazeći da ne gleda ozlijeđeno mjesto.

– Dobro sam. Slušajte, ako me ne trebate, otići ću – dostojanstveno je odgovorila Robin.

– Ne, ne, ne dolazi u obzir – odjeknuo je glas koji je izišao iz Strikeovih usta, iako ga je on slušao s gađenjem. – Tjedan dana, da, to će biti u redu. Ovaj... pošta je ovdje... – Govoreći to, podigao je poštu s otirača pred vratima i razbacao je po praznom stolu ispred Robin, kao dar kojim će je umilostiviti. – Da, mogla bi je otvoriti, javljati se na telefon, općenito malo urediti... lozinka za računalo je Hatherill23, zapisat ću ti... – To je i učinio pod njezinim opreznim, sumnjičavim pogledom. – Izvoli... ja ću biti unutra.

Ušetao je u unutarnji ured, pažljivo zatvorio vrata i ostao posve nepomičan promatrajući platnenu vreću ispod praznoga radnog stola. U njoj je bilo sve što je posjedovao, jer sumnjao je da će ikad više vidjeti devet desetina svojih stvari koje su ostale kod Charlotte. Do ručka ih vjerojatno više neće biti: bit će zapaljene, bačene na cestu, rasparane i zdrobljene, uronjene u bjelilo. Bušilica na ulici neumoljivo je nabijala.

A sad nemogućnost otplate njegovih golemih dugova, strašne posljedice koje će popratiti predstojeću propast njegove tvrtke, nejasne, nepoznate, ali neizbježno strašne posljedice njegova odlaska od Charlott... ovako umornom, Strikeu se činilo da se bijeda svega toga propela ispred njega u svojevrsnom kaleidoskopu grozota.

Jedva svjestan da se pomaknuo, ponovno se našao na stolici na kojoj je proveo drugi dio noći. S druge strane tanka pregradnog zida začuli su se prigušeni zvuci kretanja. Privremeno rješenje nedvojbeno je uključila računalo i uskoro će otkriti da on već tri tjedna nije primio ni jednu elektroničku poruku povezanu s poslom. Zatim će, na

njegov vlastiti zahtjev, početi otvarati sva primljena upozorenja pred ovrhu. Umoran, izranjavan i gladan, Strike je ponovno kliznuo licem na stol, skrivajući oči i uši rukama koje je savio oko glave, tako da ne mora slušati kako u susjednoj prostoriji jedna neznanka razotkriva njegovo poniženje.